

مقررات صادرات ، واردات و امور گمرکی در مناطق آزاد
(موضوع ماده ۱۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی ج.ا.ایران)

فصل اول: تعاریف

ماده ۱: در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارات‌های مشروح مربوط به کار

می‌روند:

منطقه: هر یک از مناطق آزاد تجاری- صنعتی است که به موجب قانون تأسیس شده یا

می‌شوند.

قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب

۱۳۷۲ و سایر قوانینی که در این زمینه در آینده تصویب خواهد شد.

قلمرو گمرکی: کشور جمهوری اسلامی ایران، آبه‌ای سرزمینی و حریم هوایی آن است

که در آنجا قوانین گمرکی و صادرات و واردات کشور به طور کامل اجرا می‌شود.

شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری- صنعتی.

عوارض بندری و فرودگاهی: وجوهی است که سازمان در قبال ارائه تسهیلات بندری و

فرود گاهی برای حمل و نقل دریایی، هوایی و تردد هواپیما از صاحبان کالا و یا مؤسسات

حمل و نقل هوایی دریافت می‌کند.

هزینه‌های خدماتی: وجوهی است که بابت خدمات انبارداری، تخلیه، باربری، بارگیری،

صفافی، خن کاری، خدمات فوق‌العاده، آزمایش و تعرفه‌بندی، صدور گواهی مبدأ و خدمات

دیگری که هنگام صادرات، واردات قطعی و موقت، ترانزیت، ترانسشیپ و مرجوع کردن (اعاده به خارج) کالا انجام و توسط سازمان هر منطقه وصول می‌شود.

ارزش افزوده: ما به التفاوت قیمت کالا پس از کسر ارزش موادی که در تولید آن به کار رفته است.

ارزش: در خصوص کالای وارده به مناطق آزاد عبارتست از بهای سیف کالا.

مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد: مقرراتی است که در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد با تصویب شورای عالی و توسط سازمان در مناطق آزاد اجرا می‌شود.

گمرک سازمان: واحدی از زیر مجموعه سازمان منطقه می‌باشد که مجری مقررات صادرات و واردات در هر منطقه است.

اداره گمرک مستقر در منطقه: واحدی از زیر مجموعه گمرک ایران است که مجری مقررات صادرات و واردات می‌باشد.

فصل دوم: فعالیت‌ها و عملیات مجاز گمرکی در منطقه و مقررات مربوط به آن

الف) ورود کالا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲: ورود هر نوع کالا به هریک از مناطق مجاز است. به استثنای کالاهایی که به موجب شرع مقدس اسلام یا قوانین کشور (که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد) ممنوع، یا بر اساس مقررات ویژه منطقه غیر مجاز می‌شود.

تبصره ۵: ورود کالا با مبدأ ساخت اسرائیل به منطقه ممنوع است.

ماده ۳: سازمان مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای وارده به منطقه را برای ثبت آماری گمرکی به وزارت بازرگانی و گمرک ایران بفرستد.

ماده ۴: ترتیب ورود کالا به منطقه تابع ضوابط تعیین شده به وسیله سازمان منطقه است که با کمترین تشریفات انجام می‌شود، ولی در هر حال رعایت مقررات و ضوابط بهداشتی، امنیتی، فرهنگی و استاندارد براساس ضوابط مورد عمل در منطقه الزامی است.

تبصره ۵: ضوابط بهداشت انسان را سازمان با هماهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین خواهد نمود.

ماده ۵: ورود کالا به منطقه از راههای زیر مجاز و تابع این مقررات می‌باشد:

۱) کالاهایی که از خارج یا سایر نقاط کشور و یا دیگر مناطق آزاد تجاری-صنعتی کشور، وارد منطقه می‌شوند، چنانچه از نوع مصالح، ابزار و لوازم ساختمانی برای احداث واحد تولیدی، تجاری، خدماتی، مسکونی و فعالیت‌های زیربنایی (به استثنای وسایل تزئینی و مبلی) باشند، با تشخیص سازمان منطقه و به میزان مورد نیاز از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف هستند ولی مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی می‌باشند.

۲) ماشین‌آلات، مواد اولیه، اجزا و قطعات مورد نیاز تولید، تجهیزات و ابزارآلات تولیدی، قطعات یدکی ماشین‌آلات تولیدی و وسایل نقلیه سرمایه‌ای (به استثنای اتومبیل سواری و قایق تفریحی) از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف ولی مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی می‌باشند.

۳) کالاهایی که از خارج یا سایر مناطق آزاد کشور، به استثنای کالاهای موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده به منطقه وارد و ترخیص قطعی می‌گردند، مشمول پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی می‌باشند و در صورتی که کالاهای مذکور صدور مجدد شوند، صرفاً عوارض بندری و فرودگاهی اخذ شده قابل استرداد خواهد بود.

۴) ورود کالا به منظور نگهداری امانی در انبارهای زیر کلید منطقه برای مهلت معین مجاز است. انتقال کالای مذکور به این انبارها تابع تشریفات ترانزیت داخلی منطقه است و استفاده و نقل و انتقال کالا از این انبارها بدون اطلاع و کسب مجوز یا انجام تشریفات به هر منظور تخلف از این مقررات محسوب می‌شود.

۵) به استثنای مواردی که سازمان هر منطقه، ترتیب دیگری مقرر دارد، ورود کالا از خارج، سایر مناطق آزاد کشور یا از قلمرو گمرکی، برای عرضه در نمایشگاه، صادرات مجدد، بسته‌بندی مجدد، تفکیک، درجه‌بندی، پاک کردن، مخلوط کردن و عملیات مشابه به صورت موقت و با پرداخت هزینه‌های خدماتی تحت نظارت سازمان هر منطقه مجاز است. استفاده یا فروش این کالاها که از خارج وارد شده، در منطقه بر اساس ارزش کالا هنگام ورود به منطقه مشمول پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی و انجام تشریفات ترخیص قطعی می‌باشد.

تبصره ۵: کالاهایی که به منظور تکمیل یا تعمیر از خارج یا از دیگر مناطق آزاد کشور یا از سایر نقاط کشور وارد منطقه می‌شوند به صورت ورود موقت و بر اساس ضوابط منطقه و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی ولی با پرداخت هزینه‌های خدماتی مجاز است. مهلت نگهداری این کالاها به صورت موقت در مناطق حداکثر دو سال خواهد بود.

۶) ورود و تخلیه کالا در بنادر منطقه که سازمان منطقه اعلام می دارد، به منظور ترانس شپمنت و ترانزیت خارجی، با پرداخت هزینه خدماتی انجام تشریفات مقرر مجاز است.

۷) کلیه کالاهایی که از خارج کشور به مقصد مناطق آزاد یا از مناطق آزاد به مقصد کشورهای خارجی از طریق سرزمین اصلی حمل می شود تابع مقررات و تشریفات ترانزیت خارجی موضوع فصل هفتم آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی بوده و در نهایت سادگی و با کمترین تشریفات انجام خواهد شد.

تبصره: ترانزیت خارجی کالاهای ممنوعه قانونی مستلزم اخذ مجوز از شورای عالی مناطق آزاد می باشد.

ب) صدور و خروج کالا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۶: سازمان مجاز است با رعایت مقررات مربوط نسبت به صدور گواهی مبدأ برای کالاهایی که از منطقه خارج می شود، اقدام نماید. مراجع رسمی ذیربط در داخل کشور موظف هستند گواهی مبدأ صادره را بپذیرند.

ماده ۷: صدور کالا از مناطق تابع ضوابط تعیین شده به وسیله سازمان منطقه در چارچوب این مقررات است که در نهایت سادگی و با کمترین تشریفات خواهد بود.

تبصره: مانیفست وسایل نقلیه ای که به مقصد کشورهای خارجی، دیگر مناطق آزاد کشور و یا سایر نقاط کشور از منطقه خارج می شوند، با تأیید سازمان معتبر خواهد بود.

ماده ۸: سازمان مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای صادره از منطقه را برای ثبت

آماري به وزارت بازرگانی و گمرک ایران ارسال نماید.

ماده ۹: صدور و خروج کالا از منطقه طبق مقررات و به روش زیرمجاز است:

(۱) صدور کالای ساخته شده در منطقه به خارج از کشور یا دیگر مناطق آزاد

کشور اعم از آنکه مواد اولیه به کار رفته در آن از داخل کشور و یا خارج یا از

دیگر مناطق کشور تأمین شده باشد مجاز و مستلزم تنظیم اظهارنامه صادراتی به

منظور ثبت آماری می باشد.

(۲) ورود کالای تولیدشده در منطقه به سایر نقاط کشور در حد ارزش افزوده به

اضافه مواد اولیه داخلی به کاررفته در آن از پرداخت حقوق گمرکی و سود

بازرگانی معاف می باشد و تنها حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و

قطعات وارداتی به کار رفته در کالای یاد شده دریافت خواهد شد.

(۳) ورود کالاهای خارجی (اعم از کالای مصرفی، مواد اولیه و ماشین آلات و سایر

کالاها) که عیناً از منطقه به سایر نقاط کشور ارسال می شود، مجاز است ولی

ترخیص آن موکول به رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات و مقررات

گمرکی کشور خواهد بود.

(۴) صدور کالاهای داخلی از منطقه به خارج کشور که عیناً صادر می شوند، موکول

به رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات کشور است.

(۵) خروج کالاهایی که از سایر نقاط کشور به منظور تعمیر یا تکمیل به صورت

موقت به منطقه وارد می شوند و پس از تکمیل یا تعمیر به کشور اعاده می شوند

مجاز و تابع تشریفات مقرر در قانون امورگمرکی می‌باشند و بابت ارزش دستمزد عملیات تعمیر یا تکمیل از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف بوده ولی قطعات و قسمت‌ها و لوازم تعویض یا اضافه شده که منشأ خارجی داشته باشند، مشمول حقوق گمرکی و سود بازرگانی بر اساس مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می‌باشند.

۶) اعاده عین کالای وارده خارجی به خارج از کشور یا اعاده کالای وارده از سایر نقاط کشور به داخل کشور، با اجازه سازمان منطقه مجاز است.

۷) خروج موقت کالا از منطقه به منظور تعمیر یا تکمیل در خارج یا در سایر نقاط کشور (به استثنای کالاهایی که از سایر نقاط کشور به منطقه وارد شده است) با مجوز قبلی سازمان مجاز و هنگام بازگشت به منطقه از عوارض بندری و فرودگاهی معاف است.

ماده ۱۰: صدور یا خروج کالا از اماکن منطقه تحت هریک از عناوین مذکور در بندهای

ماده (۹) در صورت استفاده از خدمات و امکانات منطقه، مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی به منطقه خواهد بود.

پ) مقررات کالای همراه مسافر

ماده ۱۱: مسافرانی که از کشورهای خارج یا سایر مناطق، از طریق فرودگاه یا بنادر

مجاز مستقیماً وارد منطقه می‌شوند، اعم از ایرانی و یا خارجی مجازند کالا در حدی که جنبه تجاری نداشته باشد (به استثنای کالای ممنوعه شرعی و قانونی) به منطقه وارد و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی ترخیص نمایند.

تبصره ۵: اشخاص حقیقی یا حقوقی که قصد اقامت بیش از یک سال در منطقه را دارند و اقامت آنان به تأیید سازمان برسد، می‌توانند برای یک بار لوازم خانه و محل کار خود را در حد متعارف و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی به منطقه وارد نمایند.

ماده ۱۲: مسافرانی که مستقیماً از طریق منطقه، از کشور خارج می‌شوند، مجازند کلیه کالاها (به استثنای کالاهای ممنوعه شرعی یا قانونی) را مشروط به اینکه جنبه تجاری نداشته باشد، بدون نیاز به اخذ مجوز با خود خارج نمایند.

تبصره ۶: خروج اشیای عتیقه، کتاب‌های خطی و قدیمی، آثار فرهنگی اصیل و انواع سکه مجاز نیست.

ماده ۱۳: کالای همراه مسافرانی که قصد دارند از منطقه خارج و به سایر نقاط کشور سفر نمایند مشمول مقررات عمومی صادرات و واردات کشور خواهد بود.

(ت) مقررات مربوط به تخلفات

ماده ۱۴: کالایی که ورود آن ممنوع یا برابر مقررات منطقه قابل ترخیص نباشد، به استثنای کالاهای ممنوعه شرعی (به اعتبار خرید، فروش و یا مصرف) یا کالاهای ممنوعه قانونی (که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد)، هرگاه به منظور ورود قطعی با نام و مشخصات کامل و صحیح اظهارشود، سازمان باید از ترخیص آن خودداری و به صاحب کالا یا نماینده وی کتباً اخطار کند که حداکثر ظرف مدتی که سازمان تعیین می‌کند کالا را از منطقه خارج نماید.

کالاهای ممنوعه شرعی و قانونی (که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد) مشمول مقررات مربوط خواهد بود.

ث) مقررات متفرقه

ماده ۱۵: هرگاه پس از ترخیص کالا معلوم شود وجوهی که وصول آن به عهده سازمان می‌باشد بیشتر یا کمتر از آنچه مقرر بوده دریافت شده است، سازمان و صاحب کالا می‌توانند ظرف چهارماه از تاریخ امضای سند ترخیص کالای مورد بحث، حسب مورد ما به التفاوت را از یکدیگر مطالبه و دریافت کنند.

ماده ۱۶: مؤسسات حمل و نقل هوایی و دریایی و صاحبان یا دارندگان وسایل نقلیه مکلفند هنگام ورود وسیله نقلیه به فرودگاه، بندر و یا راه زمینی مجاز یک نسخه فتوکپی یا رونوشت از بارنامه هر قلم از محصولات خود را به ضمیمه فهرست کل بار به سازمان تسلیم نمایند.

ماده ۱۷: کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر نقاط کشور توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد. سرپرست گمرک مستقر در منطقه با معرفی سازمان و حکم رییس کل گمرک منصوب می‌شود.

تبصره ۵: کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر کشورها توسط گمرک سازمان بر مبنای این مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی مربوط انجام می‌پذیرد.